

Bijeenkomst 3: Chaos 2 (11 en 13 maart)

Opening: Johannes 3

¹⁴De Mensenzoon moet hoog verheven worden, zoals Mozes in de woestijn de slang omhooggeheven heeft, ¹⁵opdat iedereen die gelooft, in Hem eeuwig leven heeft. ¹⁶Want God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. ¹⁷God heeft zijn Zoon niet naar de wereld gestuurd om een oordeel over haar te vellen, maar om de wereld door Hem te redden. ¹⁸Over wie in Hem gelooft wordt geen oordeel uitgesproken, maar wie niet in Hem gelooft is al veroordeeld, omdat hij niet wilde geloven in de naam van Gods enige Zoon. ¹⁹Dit is het oordeel: het licht kwam in de wereld en de mensen hielden meer van de duisternis dan van het licht, want hun daden waren slecht. ²⁰Wie kwaad doet, haat het licht; hij schuwt het licht omdat anders zijn daden bekend worden. ²¹Maar wie oprecht handelt zoekt het licht op, zodat zichtbaar wordt dat God werkzaam is in alles wat hij doet.'

De afwisseling:

10-14: Verhaal	De Israëlieten verlaten de Sinaiwoestijn; het volk klaagt; Mirjam en Aäron verzetten zich tegen Mozes; de verkenners
15: Wet	Aanvullende offers; offergaven voor onbedoelde zonden; de sabbatschender; kwastjes aan kledingstukken
16-17: Verhaal	De opstand van Korach
18-19: wet	Plichten van priesters en Levieten, offergaven van priesters en Levieten; de rode vaars
20-27: Verhaal	Mirjams dood; het volk klaagt over gebrek aan water; Aäron en Mozes worden gestraft; Edom weigert Israël de doorgang; Aärons dood; Arad; de koperen slang; de reis naar Moab; nederlaag van Sichon en Og; Balak en Bileam; Moab verleidt Israël; tweede volkstelling; dochters van Selofchad; Jozua volgt Mozes op

hst. 15

- regels met betrekking tot offeren
- Er is geen verschil tussen Israël en vreemdelingen (vs. 15)
- onopzettelijke zonde
- Opzettelijke zonde, straf (vs. 30 ev.
- Sprokkelen op Sabbat

In Numeri 15 spreekt God tot Mozes over de tijd dat het volk in Kanaän aan zal komen, vers 1 en 18. God laat Zijn genade en trouw blijken door met het volk verder te willen. Hij geeft regels voor als het volk in het land woont. De regels zijn niet helemaal nieuw, maar bevatten toevoegingen aan eerdere regels uit Leviticus. Het grootste deel gaat over de wetten over het brengen van offers, vers 1-29.

In Numeri 15 staat dat aan verschillende **dierenoffers/vuuroffers** een graanoffer en plengoffer van olie of wijn moet worden toegevoegd. Er worden twee verschillende dierenoffers genoemd, volgens Leviticus 1-7 zijn er meer offers, maar blijkbaar moet het

niet aan alle offers worden toegevoegd. Het graanoffer staat ook in Leviticus 2 beschreven, maar dan los, niet als toevoeging aan een ander offer. De offerdieren die genoemd worden zijn schaap, ram en rund. Het graanoffer en plengoffer werden op het offerdier gelegd om samen verbrand te worden. Later werden plengoffers niet mee verbrand, maar aan de voet van het altaar gegoten.

Een andere toevoeging aan de offerwetten heeft betrekking op de **vreemdeling**. De vreemdeling moet op dezelfde manier offeren/een vuuroffer brengen als de Israëlieten. God sluit de vreemdeling niet uit en geeft hem de ruimte om mee te doen.

In de verzen 22-29 worden offerwetten behandeld die gaan over **onopzettelijke** zonden. Het gedeelte is lastig te begrijpen als je het legt naast de wetgeving in Leviticus 4 over deze offers. Leviticus 4 is uitgebreider en de offers komen niet helemaal met elkaar overeen. In elk geval voegt Numeri 15 een brandoffer, een offer dat volledig verbrand wordt, toe aan het offer van de hele gemeenschap. Ook worden de bijbehorend graan- en plengoffers alleen in Numeri genoemd. Dat moet uiteraard gebeuren zoals aan het begin van het hoofdstuk beschreven. Verder wordt ook hier melding gemaakt van de betekenis van de wet voor de vreemdelingen.

Na de onopzettelijke zonde wordt de **opzettelijke** zonde genoemd. Het gaat om doelbewuste overtredingen van Gods wet. Er staat letterlijk dat het met hoge hand gebeurt. Een voorbeeld van iemand die de wet overtreedt en zich weinig van God of de gevolgen aantrekt is de man uit vers 32 die hout sprokkelt op de sabbat. Het was voor de man totaal niet nodig om dat op de sabbat te doen. Net zoals bij de wetten over besmettelijke ziekten zijn de regels over sabbatsontheiliging streng. De man moet volgens de wet in Exodus 31 gedood worden.

Tot slot staat in Numeri beschreven hoe de mensen zich beter aan de wet kunnen houden, namelijk door blauwpurperen draad aan de onderkant van hun kleding toe te voegen of in te weven.

Tsietsiet (צִיצִית)

In het Hebreeuws komen we het woord tsietsiet, 'kwast(en)' (gedraaide strengen; Vertaling-NGB 1951: 'gedenkkwasten'; Statenvertaling: 'snoertjes') dat aan de hoeken of slippen van hun gewaden moet worden bevestigd (Num. 15:38,39). De vorm heeft iets weg van een haarlok (vgl. Ez. 8:3). Het is niet altijd duidelijk of nu de kwast dan wel de slip of zoom van het kleed wordt bedoeld. Aan de rand van de kleding, het bovenkleed of de mantel, heeft Israël naar de richtlijnen van de Tora kwasten gevlochten van blauw purperen draden (Num. 15:37-41; Deut. 22:12). Deze mantel heeft een rechthoekige vorm, met op elke hoek een kwast. Deze franje behoort tot het geloofsgoed van Israël en tekent mede zijn identiteit. Ook aan Jezus' kledij zitten kwasten (Mat. 9:20). Als later door andere kleedgewoonten de kwasten niet meer op de dagelijkse kleding kunnen worden aangebracht, verschijnt de gebedsmantel (טלית, Taliet).

We lezen: hst. 16 en 17

- Korach, Datan en Abiram
- Voorspraak van Mozes en Aäron (vs. 22 en 17:10)
- de straf
- De bloeiende staf van Aäron

In vers 1 worden de namen van Korach, Dathan, Abiram en On genoemd en families waar ze vandaan komen. Dathan en Abiram zijn van de stam Ruben. Ruben was de oudste zoon, maar de stam Ruben is niet de bevoorrechte stam onder het volk. Dathan en Abiram nemen dat zij tekortgedaan worden. Verder hebben Korach, Dathan en Abiram een groep van tweehonderdvijftig mannen achter zich, ook leiders van het volk. De groep

doet een beroep op het gegeven dat iedereen heilig is en niet slechts een enkeling aan de top.

Als Mozes de aanklachten hoort, werpt hij zich met zijn gezicht ter aarde, vers 4. Dat gebeurt overigens tot **drie keer** toe in dit hoofdstuk. De derde keer is het al te laat, en is God Zijn oordeel al aan het uitvoeren. Na de eerste keer, komt er een test, een onderzoek, om te bepalen wie in Gods nabijheid mag komen. 'Morgen' zal het plaatsvinden. 'Morgen' is in de Bijbel de dag van actie, Gods verschijning en oordeel. Het gaat dus om de vraag wie in Gods nabijheid mag komen. God kwam in de wolk naar het volk toe en sprak vanuit de wolk en de tabernakel tot Mozes. De vraag is of God ook met een ander zou kunnen spreken dan Mozes of Aäron. De trotse, arrogante houding blijkt ook uit het gedrag van Dathan en Abiram. Ze negeren de vraag van Mozes om bij hem te komen, vers 12. Ze sturen de bode terug met het verwijt dat Mozes feitelijk niets bereikt heeft. Sterker nog, hij heeft het volk in de problemen gebracht. Het land Egypte noemen ze 'het land van melk en honing' de aanduiding die voor Kanaän gebruikt werd. Ze willen niet meer dat Mozes de mensen misleidt: 'de ogen uitsteken' vers 14, dat betekent zoets als 'zand in de ogen strooien'. De mannen menen Mozes door te hebben en willen hem ontmaskeren en stoppen.

De geschiedenis van Numeri 16 laat zien dat het probleem van macht niet hoeft te liggen aan het gedrag van de leider. Mozes is juist niet iemand die zich graag boven een ander verheft en die geniet van macht. Zijn gedrag is altijd voorbeeldig geweest, maar de anderen willen graag het stuur in handen hebben. Ze zeggen dat ze in Gods nabijheid willen zijn, maar ze weten niet wat het is om in Gods nabijheid te zijn, want daar gaat het niet om de mens, maar om Gods heerlijkheid en Zijn wil en geboden.

In plaats van dat de gebeurtenis tot bezinning bij het volk leidt, komt het volk opnieuw tegen Mozes en Aäron in opstand. Het lijkt erop dat Mozes en Aäron niets bij het volk goed kunnen doen. Nu zijn ze weer door God in ere hersteld en klaagt het volk dat zij de mannen hebben omgebracht. God straft het volk ervoor en Aäron moet ook offeren met een vuurschaal. Opvallend is dat hier verzoening gedaan wordt door het brengen van het reukoffer en niet zoals gebruikelijk door een offer waar bloed vloeit. Dit offer is een tegenhanger van de onzuivere offers van de tweehonderdvijftig mannen.

Het wonder met de staf van Aäron wordt een 'teken' genoemd. Het herinnert aan de tekenen die God deed in Egypte voordat farao het volk liet vertrekken. Op een onverklaarbare wijze toont de Schepper van hemel en aarde zijn almacht. De natuur staat volledig tot zijn beschikking. God kan een dode tak laten bloeien. Dat mag de mensen moed geven. De boodschap van de tak die bloeit is niet alleen dat God almachtig is, maar vooral dat Hij Aäron en de priesters heeft uitgekozen. Alleen de staf van Aäron stond in bloei. Veel mensen komen in opstand tegen Gods orde en Zijn wil, in de tijd van Mozes en Aäron en nu nog. Het is voor ons moeilijk te verklaren waarom God ons leven op een bepaalde manier leidt. God bepaalde dat door de bemiddeling van de priesters het volk rechtvaardig en rein kon leven, maar er waren er die zelf ook offers wilden brengen. Vanaf het Nieuwe Testament is Christus de enige Hogepriester die met Zijn offer, Zijn leven, verzoening voor ons kan doen. De vraag is of wij hiermee willen instemmen. Dat betekent dat alles gaat zoals God het wil en dat wij niets aan de verzoening kunnen en mogen toevoegen. Accepteren wij dat alleen Christus' bloed ons reinigt van het vuil van ons kwaad en onze zonden?

We lezen hst. 17: De staf van Aäron bloeit.

hst. 18 (regels)

- Priesters voor overtredingen in het heiligdom begaan
- Inkomsten van de Priesters

We lezen: hst. 19 (regels)

- Het reinigingswater
- Uit de as van een koe
- voor wie een dode aanraakt

We lezen: hst. 20: 1-13 en 22- 29

- De dood van Mirjam
- water uit de rots bij Meriba
- Aärons dood

We lezen: hst. 21 (4-9)

- de koperen slang

Koning Hizkia (725-697 v.Chr.) sloeg de Koperslang aan stukken tijdens een religieuze zuivering. Honderden jaren na Mozes hadden "de Israëlieten ... namelijk nog altijd de gewoonte voor deze slang, die de naam Koperslang [Nehushtan] droeg, wierook te branden." (2 Koningen 18:4)

We lezen in vogelvlucht: hst. 22- 24

22: 2-6 + 12-14 + 21-35

We lezen: hst. 25

- overspel met de Moabitische vrouwen
- Pinechas

Het gaat in dit hoofdstuk over Moabitische vrouwen en een Midianitische vrouw. Eerst gaat het over Israël dat zich inlaat met de Moabitische vrouwen en dan volgt in vers 6 een tamelijk abrupte overgang naar de gebeurtenis met de Israëlitische man die een Midianitische vrouw meeneemt. De Moabieten en Midianieten woonden dichtbij elkaar en waren deels gemengd. (Over de Moabitische koning Balak stond ook dat hij sprak met de Midianieten voordat hij Bileam uitgenodigde.) Daarom gaat het in dit hoofdstuk niet om twee gebeurtenissen die los van elkaar staan.

Er is dus in vers 6 een abrupte overgang naar een andere gebeurtenis. In de verzen ervoor hadden God en Mozes opdracht gegeven de leiders van het volk om te brengen. Er staat niet bij dat de opdrachten daadwerkelijk worden uitgevoerd. Normaal staat dat er wel bij. God gaf het bevel de familiehoofden op te laten hangen: een zwaar oordeel. Er wordt ook gesproken van Gods brandende toorn. In dat geval gaat het in de Bijbel altijd om een zware straf, de doodstraf of ballingschap.

Mozes geeft de opdracht aan de rechters om de mannen te doden die Baäl vereerd hebben. De rechters zijn blijkbaar niet dezelfde als de familiehoofden. Zijn het de rechters over 1000, 100, 50 en 10, zoals aangesteld volgens Exodus 18:25 en 26? We lezen dus niet dat de bevelen worden uitgevoerd. Wel gaat het in vers 9 over een dodelijke plaag. Er staat niet wat de oorzaak hiervan is. In elk geval komt de plaag tot een einde door de inzet van Pinechas. Hij kan het niet aanzien hoe zijn volksgenoot zonder schaamte aan komt lopen met een Midianitische vrouw. Met een speer voert hij het oordeel uit: allebei worden gedood. Pinechas neemt zijn verantwoordelijkheid als geestelijke leider van het volk. Zijn vader de hogepriester Eleazar doet dit niet. De man en vrouw die gedood worden, worden met naam genoemd, want het zijn niet de

minsten: een leider van de Simeonieten en een dochter van een stamhoofd van Midian. Na afloop sluit God opnieuw een verbond met Pinehas en zijn nageslacht als beloning voor zijn ijver en streven naar reinheid en zuiverheid. Hun priesterschap zal blijvend zijn. Dat betekent overigens niet dat God niet verder gaat met de andere zoon van Aäron, Ithamar.

Er komt een einde aan de chaos

Afsluiting: NL 659 (lied uit de Paastijd)

1
Kondig het jubelend aan,
laat het de windstreken horen,
doe het de aarde verstaan:
God heeft ons wedergeboren!

2
Zing met een juichende stem,
adem weer opgetogen,
dit is Jeruzalem,
ere zij God in den hoge!

3
Hier heeft de Heer ons geleid,
hier doet Hij Israël wonen
uit de ellende bevrijd,
God zal het lijden ons lonen.

4
Wandelend in de woestijn
hebben wij water gevonden
springende als een fontein,
bronnen geslagen als wonden.

5
Overvloed, overvloed Gods,
sprengen van water en leven,
bloed uit de flank van de rots,
water en bloed om het even;

6
daaruit ontspringt ons bestaan,
zo zijn wij wedergeboren!
Kondig het jubelend aan,
laat heel de wereld het horen!